

DOTACE VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ, ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ

**JUDr. Martin Netolický,
Právnická fakulta MU Brno, 28. března 2007**

Základní pojmy

- Financování veřejné správy
- Rozpočet, rozpočtová soustava
- Státní rozpočet, rozpočty územních samosprávných celků
- Dotace
- Rozpočtové určení daní

Financování veřejné správy

= zabezpečení dostatečného množství finančních prostředků na činnost veřejné správy a k plnění jejích úkolů

- VS = státní správa + samospráva
- Spojený model územní veřejné správy
- Samostatná působnost
- Přenesená působnost

Rozpočet – obecné pojetí

- Ekonomický, právní, politický aspekt
 - Toková veličina
1. Peněžní fond
 2. Bilance
 3. Finanční plán
 4. Nástroj finanční politiky a nástroj řízení

Rozpočtová soustava

- Fiskální federalismus = vícestupňové uspořádání rozpočtové soustavy
- Vertikální model (centrální x decentralizovaný)
- Horizontální model
- Struktura vychází z dělby kompetencí mezi jednotlivými stupni veřejné vlády

Rozpočtová soustava - členění

- **Soustava veřejných rozpočtů**

1. Státní rozpočet,
2. Rozpočty měst a obcí,
3. Rozpočty krajů,
4. Rozpočty příspěvkových organizací

- **Mimorozpočtové fondy**

1. Státní fondy,
2. Mimorozpočtové fondy územních samosprávných celků

Rozpočtová soustava – dle rozpočtových pravidel

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů

- Státní rozpočet,
- Rozpočty státních fondů,
- Řízení státní pokladny a státního dluhu,
- Hospodaření s prostředky v Národním fondu,
- Rozpočet Fondu národního majetku,
- Rozpočet Pozemkového fondu,
- Rozpočty zdravotních pojišťoven

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

- rozpočty krajů
- Rozpočty měst a obcí, rozpočty statutárních měst, rozpočet hlavního města Prahy a jeho městských částí,
- Rozpočty dobrovolných svazků obcí,
- Rozpočet Regionálních rad regionů soudržnosti

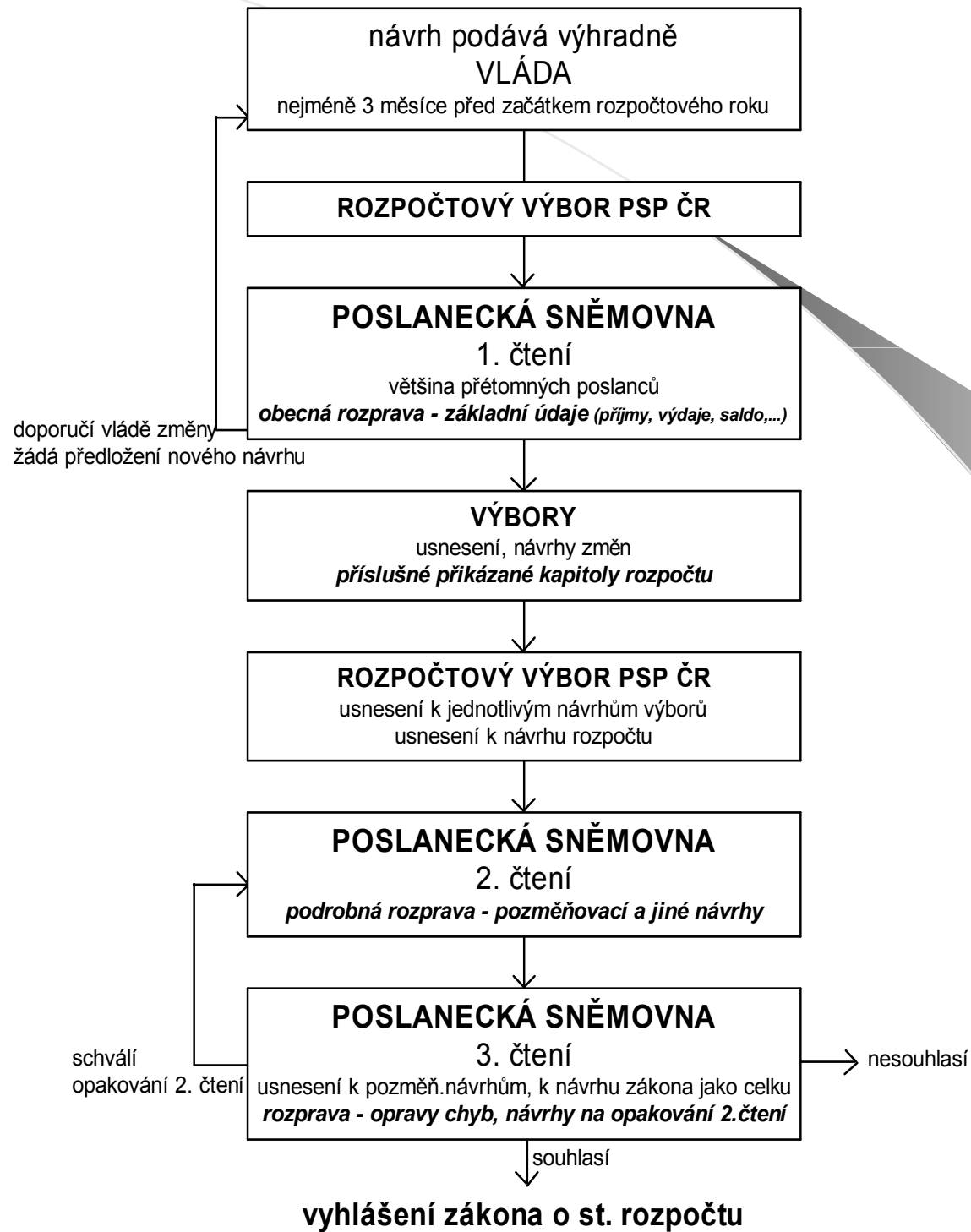
Státní rozpočet

= nejvýznamnější rozpočet v soustavě veřejných rozpočtů

- Dokument schvalovaný zákonodárným sborem ve formě speciálního zákona,
- Předpokládané příjmy a výdaje státu,
- Časová omezenost shodná s kalendářním rokem

- Centralizovaný peněžní fond
- Bilance státu – saldo (rozpočtový schodek, přebytek)
- Finanční plán
- Právní předpis
- Nástroj rozpočtové politiky státu

Projednávání vládního návrhu státního rozpočtu

Rozpočty územních samosprávných celků

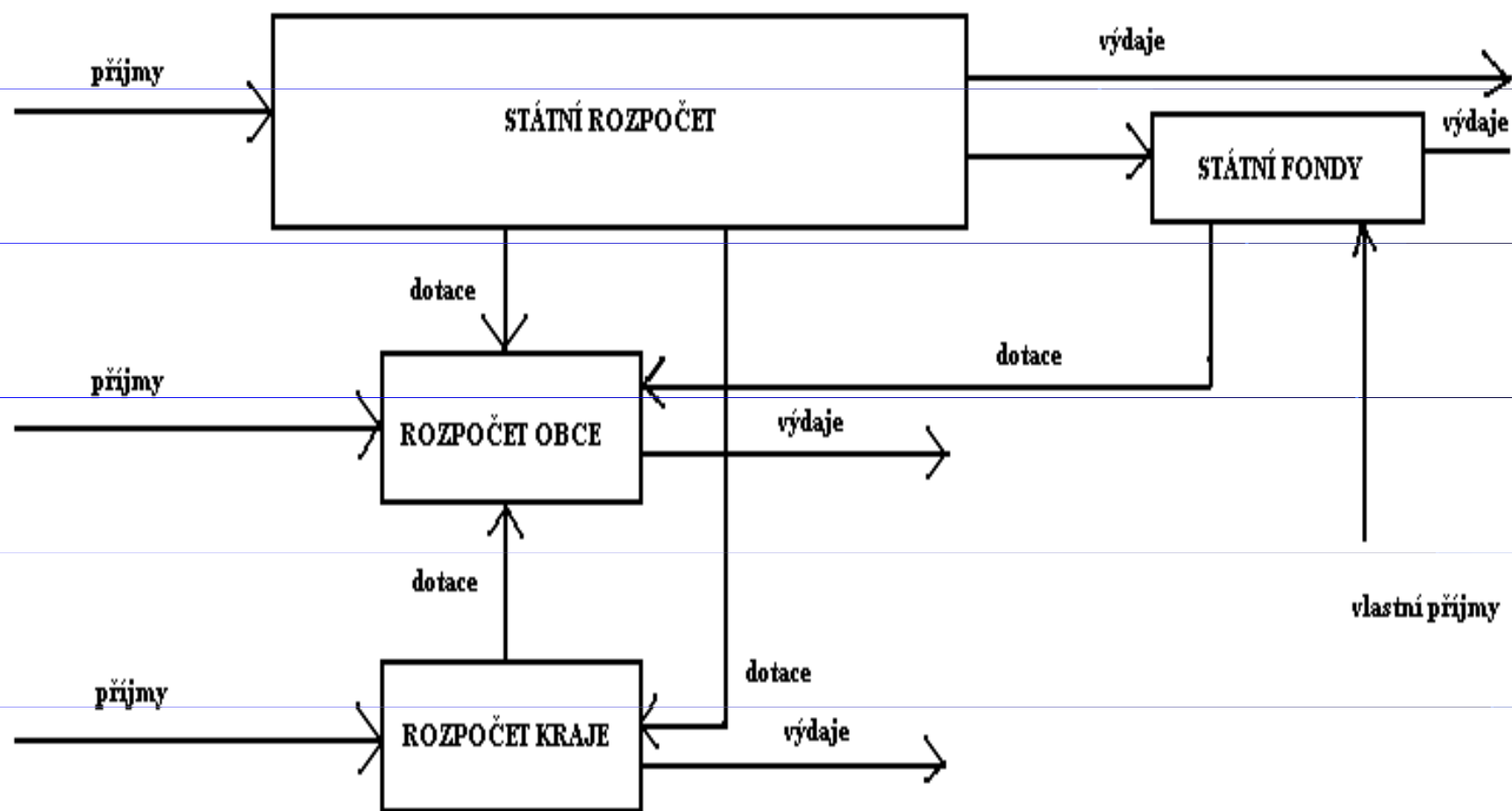
- Decentralizovaný peněžní fond
- Účetní bilance
- Finanční plán
- Důležitý dokument
- Ekonomický nástroj obecní příp. krajské politiky

- Ústavní zakotvení – čl. 101 odst. 3 Ústavy ČR
- Právní úprava – zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 130/2000 Sb., o hlavním městě Praze, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Vazby mezi státním rozpočtem a územními rozpočty

1. Dotace
2. Rozpočtové určení daní

SCHÉMA FINANČNÍCH VZTAHŮ V ROZPOČTOVÉ SOUSTAVĚ

Dotace - pojem

- tvoří vazby mezi jednotlivými součástmi rozpočtové soustavy

- peněžní prostředky poskytované fyzickým nebo právnickým osobám na stanovený účel = ÚČELOVÉ (PODMÍNĚNÉ) DOTACE
- Peněžní prostředky bez bližšího účelového určení na doplnění chybějících zdrojů na příslušné úrovni v rozpočtové soustavě = GLOBÁLNÍ (NEÚČELOVÉ, VŠEOBECNÉ) DOTACE

Viz. např. § 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů

!!! Neplést s návratnou finanční výpomocí !!!

Příčiny existence dotací

- A) Projev přerozdělovacích procesů uvnitř rozpočtové soustavy
- B) Hospodářská nesamostatnost některých stupňů rozpočtové soustavy
- C) Projev realizace priorit, jednotlivých politik poskytovatele dotace

Obecné zásady pro dotace

1. Maximální nezávislost v rozhodování o použití dotace územní samosprávou
2. Spravedlnost rozdělování uvnitř rozpočtové soustavy
3. Stabilita podmínek a kritérií
4. Jednoduchost kritérií
5. Ekonomická efektivnost
6. Neutrálnost v ovlivňování rozhodování jednotlivých stupňů samospráv
7. Motivace na dobrém hospodaření s dotačními prostředky
8. Užívání cílených dotací v rámci grantů v tzv. programovém financování

Dotace územním samosprávám a Evropská charta místní samosprávy

Čl. 9 :

- Finanční zdroje místních společenství mají být přímo úměrné odpovědnosti stanovené ústavou a zákony
- Finanční systém, na nichž se zakládají zdroje mají být dostatečně pružné a různorodé, aby umožnily, že tyto zdroje budou odpovídat skutečnému vývoji nákladů na plnění úkolů místních společenství
- Místním společenstvím se dotace pokud možno předem neváží na financování konkrétních projektů
- Poskytování dotací nemá likvidovat základní svobodu místních společenství – uplatňování volného uvážení

Neúčelové a účelové dotace

- **Neúčelové dotace** = nejsou poskytovány na financování konkrétních potřeb
 - někdy sem řazeno i rozpočtové určení daní
 - poskytovány na základě vymezených ukazatelů (počet obyvatel,...)
- **Účelové** – poskytovány na přesně stanovené potřeby, financování konkrétních statků
 - bývají zúčtovatelné
 - nutnost dodržení podmínek dotace
 - adresnost
 - podání žádosti (mnohdy administrativní náročnost)
 - často podmínka finanční spoluúčasti žadatele (podmíněné, nepodmíněné účelové dotace)

Běžné a kapitálové dotace

- **Běžné dotace** = financování neinvestičních potřeb provozního charakteru (též neinvestiční dotace)
- **Kapitálové dotace** = financování konkrétních investic (též investiční dotace)

Nárokovatelné a nenárokovatelné dotace

- **Nárokovatelné dotace** = obvykle dotace, které vyplývají přímo ze schváleného zákona o státním rozpočtu
- **Nenárokovatelné dotace** = poskytovány na základě žádosti z rozpočtových kapitol ministerstev v rámci vyhlášených grantů, apod.

Poskytování dotací ze SR

- **PROGRAMOVÉ FINANCOVÁNÍ** = dotace poskytované v rámci grantových programů, jež jsou součástí kapitol státního rozpočtu
 - právní úprava obsažena v zákoně 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů
- **PROGRAMY** = soubor věcných, časových a finančních podmínek pro pořízení nebo technické zhodnocení hmotného nebo nehmotného dlouhodobého u krátkodobého majetku, jeho údržbu a opravy, případně i jiné činnosti k dosažení těchto cílů (§ 12)
 - u nás v zákoně o SR – programy reprodukce majetku

Např. Kapitola MMR – Program podpory bydlení, Program podpory regionálního rozvoje, Program podpory cestovního ruchu,...

Programy reprodukce spravované MF ČR

KAPITOLA VŠEOBECNÁ POKLADNÍ SPRÁVA SR

1. Program podpory rozvoje a obnovy regionální infrastruktury
2. Program rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství

Programy reprodukce neposkytující dotace

- Rozvoj, obnova, rekonstrukce, výstavba majetku organizačních složek státu
- Jsou obsaženy v jednotlivých kapitolách SR
- SR 2007 – 244 programů reprodukce majetku s 86.328 mil. Kč

- zřízen Informační systém financování reprodukce majetku – správcem MF ČR

Financování programů reprodukce

- **Účast SR vyšší než 5 mld. Kč – rozhoduje vláda**
 - **Účast SR nižší než 5 mld. Kč – rozhoduje MF ČR**
- každý navržený program musí obsahovat povinnou dokumentaci, která je součástí každého programu – blíže viz. vyhláška MF č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku
- správce kapitoly předkládá dokumentaci (resp. změny existující) do konce května předchozího roku
 - MF ČR posuzuje dodržení obsahu dokumentace, může vyžádat doplnění
 - správcem kapitoly musí být předloženo vyhodnocení programu, zpráva o plnění cílů programu,...

Poskytování dotací ze SR dle zákona o rozpočtových pravidlech

- **Nejobecnější pravidla - § 14**
 1. Na dotaci není právní nárok, není-li stanoveno zvl. právním předpisem jinak
 2. Poskytovatel dotace ze SR – ústřední orgán státní správy, ÚP, Akademie věd ČR, Grantová agentura ČR, zákonem určená org. složka státu
 3. Nutnost podání žádosti – vyhodnocení poskytovatelem – rozhodnutí o příjemci
 4. Na závěr nutnost provedení finančního vypořádání dotace a vrácení nepoužitých finančních prostředků (viz. vyhláška MF č. 551/2004 Sb.)
- poskytnuté dotace ze SR podléhají finanční kontrole – zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě
- dále nutný soulad se zákonem č. 215/2004 Sb., o některých vztazích v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje

Příklad konkrétního dotačního titulu

- **MMR** – ústřední orgán státní správy ve věcech regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu, věci nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování a stavebního řádu, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví (zákon č. 2/1969 Sb., tzv. kompetenční zákon)
 - **§ 22 a 23 kompetenčního zákona** – ministerstva zpracovávají koncepce rozvoje svěřených odvětví a řešení stěžejních otázek, které předkládají vládě
 - **KONCEPCE BYTOVÉ POLITIKY** – usnesení vlády č. 292 z 16. 3. 2005
- jedním z nástrojů pro naplňování cílů této koncepce – **PROGRAM PODPORY BYDLENÍ**
- **PODPROGRAM VÝSTAVBY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY** – stanovení konkrétních podmínek pro poskytování finančních prostředků na výstavbu technické infrastruktury pro následnou výstavbu bytových domů, rodinných domů,...

1. podání žádosti

2. hodnocení přijatých žádostí

3. sestavení pořadí žadatelů dle kritérií

4. posouzení pořádníku přísl. komisí

5. „velké“ rozhodnutí ministra

6. „malé“ rozhodnutí ministra

7. poskytnutí dotace

Další dotace poskytované ze SR územním samosprávám

- Vedle programového financování a poskytování dotací z jednotlivých kapitol SR existují další finanční vztahy uskutečňované přímo ze zákona o státním rozpočtu :

1. Dotace schválené v tzv. souhrnném finančním vztahu na příslušný rok – tyto dotace musí být poskytnuty

2. Dotace z kapitoly VPS – vč. mimořádných z VRR

3. Dotace z resortních kapitol SR

- Tyto jiné dotační vztahy – do rozpočtů obcí – prostřednictvím krajů (rozpočet kraje funguje jako zprostředkovatel – „potrubí“)
- do rozpočtů krajů – kritéria stanovena zákonem o SR

SR 2008

- Příspěvek na školství – přepočít na jednoho žáka ZŠ, MŠ – 1.360 Kč/žák
- Účelová dotace na mzdy pracovníků ve školství – MPSV
- Dotace na vybraná zdravotnická zařízení – 242/1991 Sb.
- Příspěvek na výkon státní správy – částečná úhrada nákladů spojených s výkonem přenesené státní správy (§ 62 zákona o obcích)
 - rozsah přenesené působnosti, velikost správního obvodu, podíl velikosti správního centra a velikosti správního obvodu

- Dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa
- Dotace na výkon sociálně-právní ochrany dětí
- Dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených okresních úřadů
- Další dotace z jiných kapitol SR

ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ

- Stát prostřednictvím příslušných zákonů určuje jaké příjmy z celkového výnosu daní budou svěřeny jednotlivým rozpočtům – v ČR zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů
- Dle mezinárodního třídění dotací lze RUD zařadit mezi neúčelové dotace (záleží pouze na rozhodnutí příslušného celku, jak s přidělenými prostředky naloží)

Daňové určení resp. rozpočtové určení daní = do kterého veřejného rozpočtu budou plynout výnosy jednotlivých existujících druhů daní

Daňové příjmy – rozhodující část příjmů rozpočtů územních samosprávných celků i státního rozpočtu

Proč je rozpočtové určení daní důležité ?

- daňové příjmy tvoří rozhodující část rozpočtových příjmů obcí
- využití daňových příjmů obcí není účelově vázáno
- o užití rozhodují orgány obcí samy
- daňové příjmy obcí jsou základem finanční samostatnosti (nezávislosti) obcí na státu

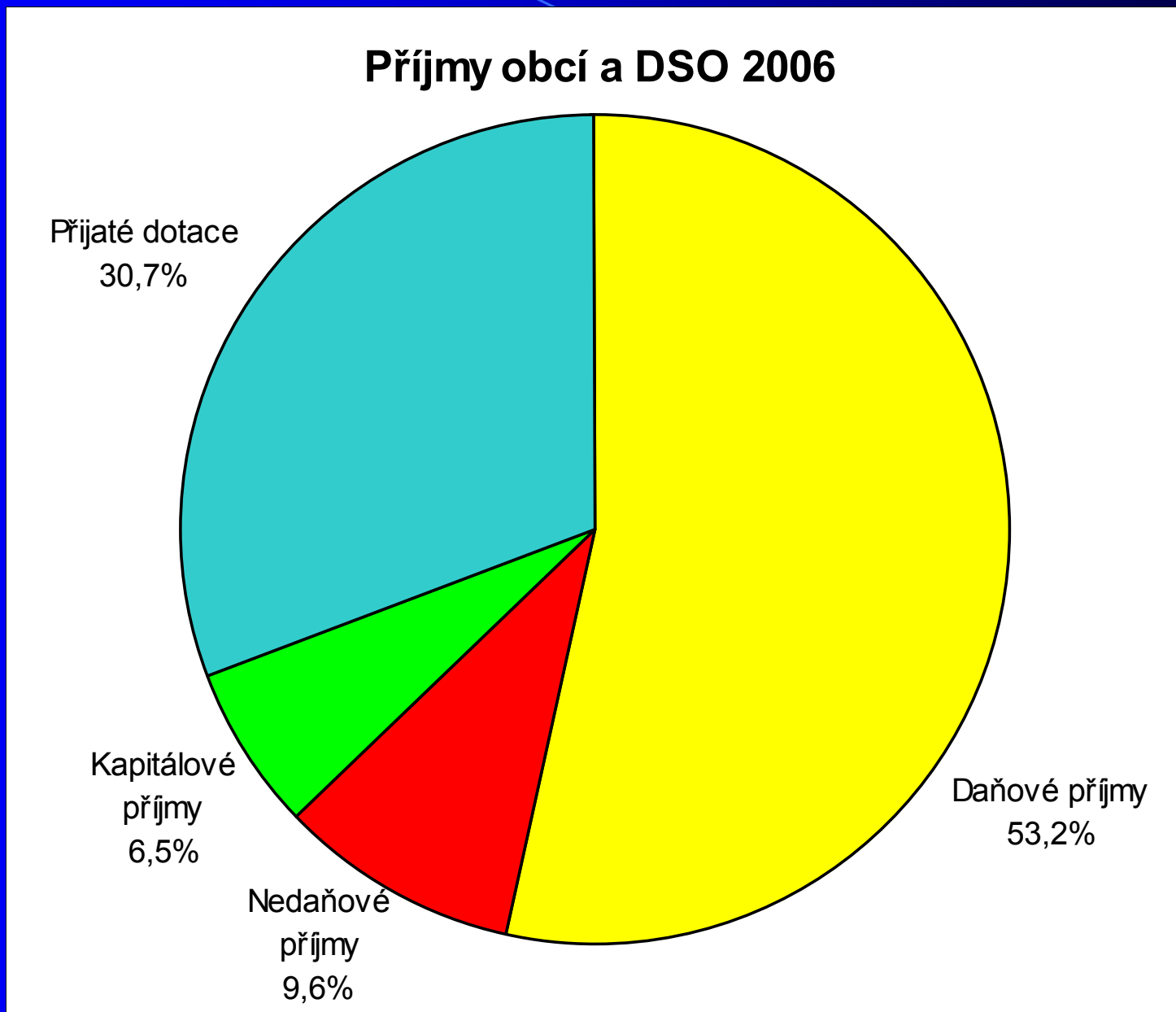
Příjmy obcí a DSO 2006

(údaje v mil. Kč)

I.	Daňové příjmy	130 673,1
	DPFO	33 966,9
	DPPO	34 276,9
	DPH	45 613,2
	Poplatky z vybranných činností a služeb	11 828,0
	Daň z nemovitostí	4 974,0
II.	Nedaňové příjmy	23 504,5
III.	Kapitálové příjmy	16 012,1
IV.	Přijaté dotace	75 419,1
	CELKEM	245 608,8

Tabulka představuje skutečnost k 31.12.2006, zdroj : Státní závěrečný účet
za rok 2006

Příjmy obcí a DSO 2006 - graf

Daně podle zákona o RUD

- **Svěřené daně** – výnos příslušné daně určen pouze do určitého druhu veřejného rozpočtu
- **Sdílené daně** – výnos příslušné daně je procentuelně rozdělen do více druhů veřejných rozpočtů (výnos bude sdílen více rozpočty)

Principy RUD

- Konzistence systému s veřejnými financemi – navázání a obdobný vývoj se všemi součástmi veř. financí
- určitý stupeň autonomie
- Spravedlivé a slušné přerozdělování mezi obce a kraje
- Princip solidarity mezi chudšími a bohatšími regiony
- Průhlednost finančního systému územní samosprávy
- Stabilita finančního systému územní samosprávy

Právní úprava do roku 2001

- 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, ve znění pozdějších předpisů

STÁTNÍ ROZPOČET

- • daně, odvody, clo a jiné obdobné státní příjmy vybírané v ČR,
- • poplatky vybírané orgány ČR,
- • příjmy ústředních orgánů ČR, rozpočtových organizací a odvody příspěvkových organizací v jejich působnosti,
- • splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých ze státního rozpočtu v minulých letech,
- • výnosy ze státního majetku,
- • další příjmy stanovené zvláštním zákonem.

ROZPOČTY OBCÍ

1. výnosy majetku obce a převody prostředků z vlastních peněžních fondů,
2. příjmy z činnosti právnických osob a zařízení založených a zřízených obcí,
3. příjmy z výsledků vlastního hospodaření obce,
4. daň z nemovitostí nacházejících se na území obce,
5. výnosy záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni splatnosti,
6. výnosy daně z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje,
7. 10 % výnosu daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků odváděné plátcovou pokladnou umístěnou na území obce nebo plátcem daně se sídlem (příp. bydlištěm) na území obce, pokud daň odvádí přímo plátcem,
8. podíl na 20 % celookresního výnosu daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Každá obec se podílí procentem stanoveným příslušným okresním úřadem na uvedeném výnosu, které odpovídalo poměru počtu obyvatel obce a celkového počtu obyvatel okresu,
9. podíl na 20 % celostátního výnosu daně z příjmů právnických osob ve výši odpovídající poměru počtu obyvatel obce a celkového počtu obyvatel státu,
10. výnos daně z příjmů právnických osob v případech, kdy byla poplatníkem obec,
11. místní a správní poplatky za úkony provedené obcí,
12. úvěry, půjčky a návratné finanční výpomoci,
13. sdružené prostředky, dary, výnosy z cenných papírů, sbírek a loterií, jiné nahodilé příjmy,
14. dotace ze státního rozpočtu republiky a státních fondů republiky,
15. dotace z rozpočtu okresních úřadů,
16. pokuty ukládané obcí, apod.

Příklad disproporcí

	Počet obyvatel k 1.1.2001	Daňové příjmy dle RUD
Přerov	48.717	207.675.620 Kč
Prostějov	48.455	220.217.210 Kč
Jablonec nad Nisou	45.703	247.414.080 Kč
Mladá Boleslav	44.544	534.702.990 Kč

Právní úprava RUD po roce 2001

- **Zákon č. 243/2000 Sb., o RUD**

PRINCIPY :

- • **zajistit fiskální dostatečnost jednotlivých úrovní rozpočtů územních samosprávných celků,**
- • **zajistit spolu s ostatními příjmy pokrytí minimálních potřeb obcí a krajů,**
- • **stabilizovat financování území,**
- • **odstranit či zmírnit prohlubující se nedostatky dosavadního systému,**
- • **odstranit extrémy v úrovni příjmů municipalit.**

Svěřené a sdílené daně dle zákona o RUD

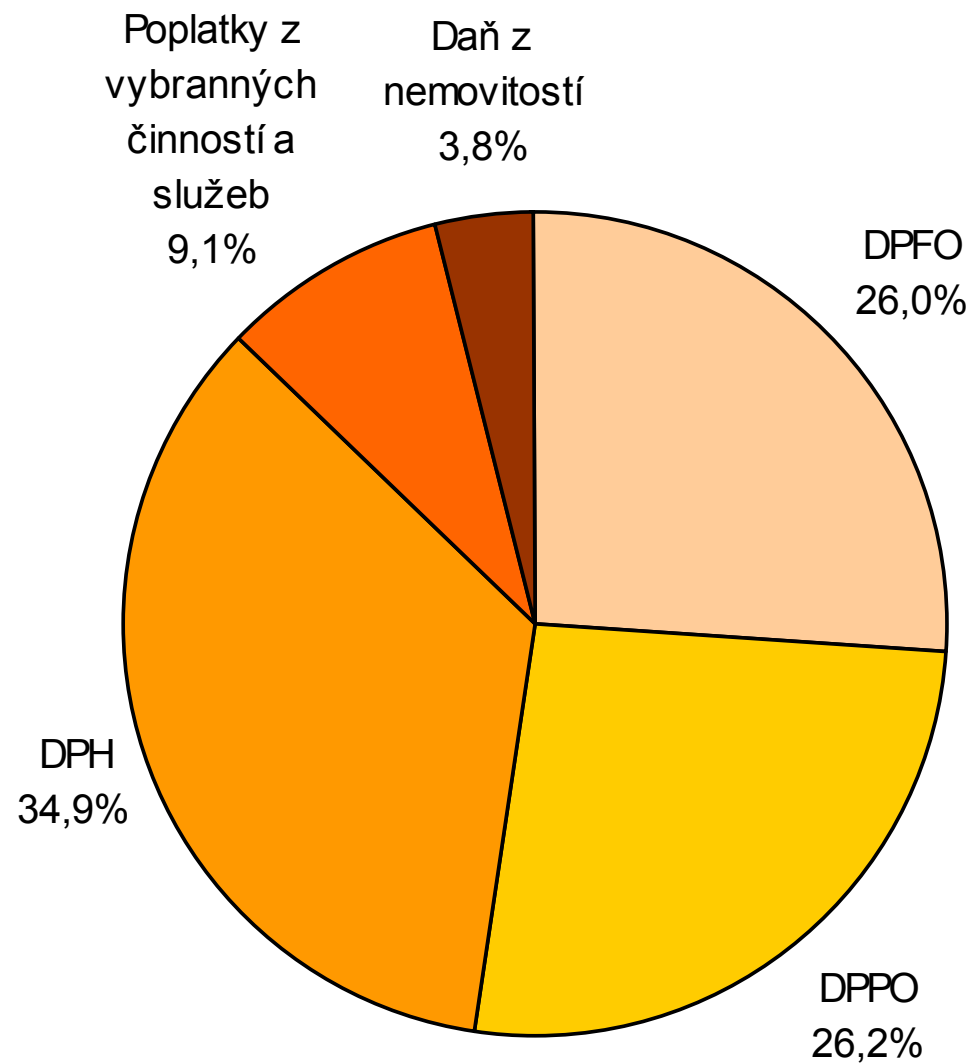
- Svěřené daně – typická svěřená daň - daň z nemovitostí, dále spotřební daně
- Sdílené daně – DPH, daň z příjmů FO, daň z příjmů PO

Daňové příjmy obcí dle zákona o RUD

- 1. výnosem daně z nemovitostí, která je typickou svěřenou daní, jejíž výnos plyne do rozpočtových příjmů obce, na jejímž území se nemovitost nachází,
- 2. podílem na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- 3. podílem na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, které jsou odváděny zaměstnavatelem dle zákona o dani z příjmů,
- 4. podílem na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- 5. podílem na 20,59 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy ve výše uvedených bodech,
- 6. podílem na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob s výjimkou výnosů, kdy je poplatníkem příslušná obec nebo příslušný kraj,
- 7. 30 % z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, se zákonem stanovenými výjimkami,
- 8. daň z příjmů právnických osob v případech, kdy je poplatníkem příslušná obec, se zákonem stanovenými výjimkami,
- 9. podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, se stanovenou výjimkou.

Daňové příjmy obcí a DSO 2006

Daňové příjmy obcí a DSO 2006

Podíl jednotlivé obce na výnosu daní

KRITÉRIA

- Počet obyvatel obce
- Počet zaměstnanců v obci
- Koeficient velikostní kategorie obcí

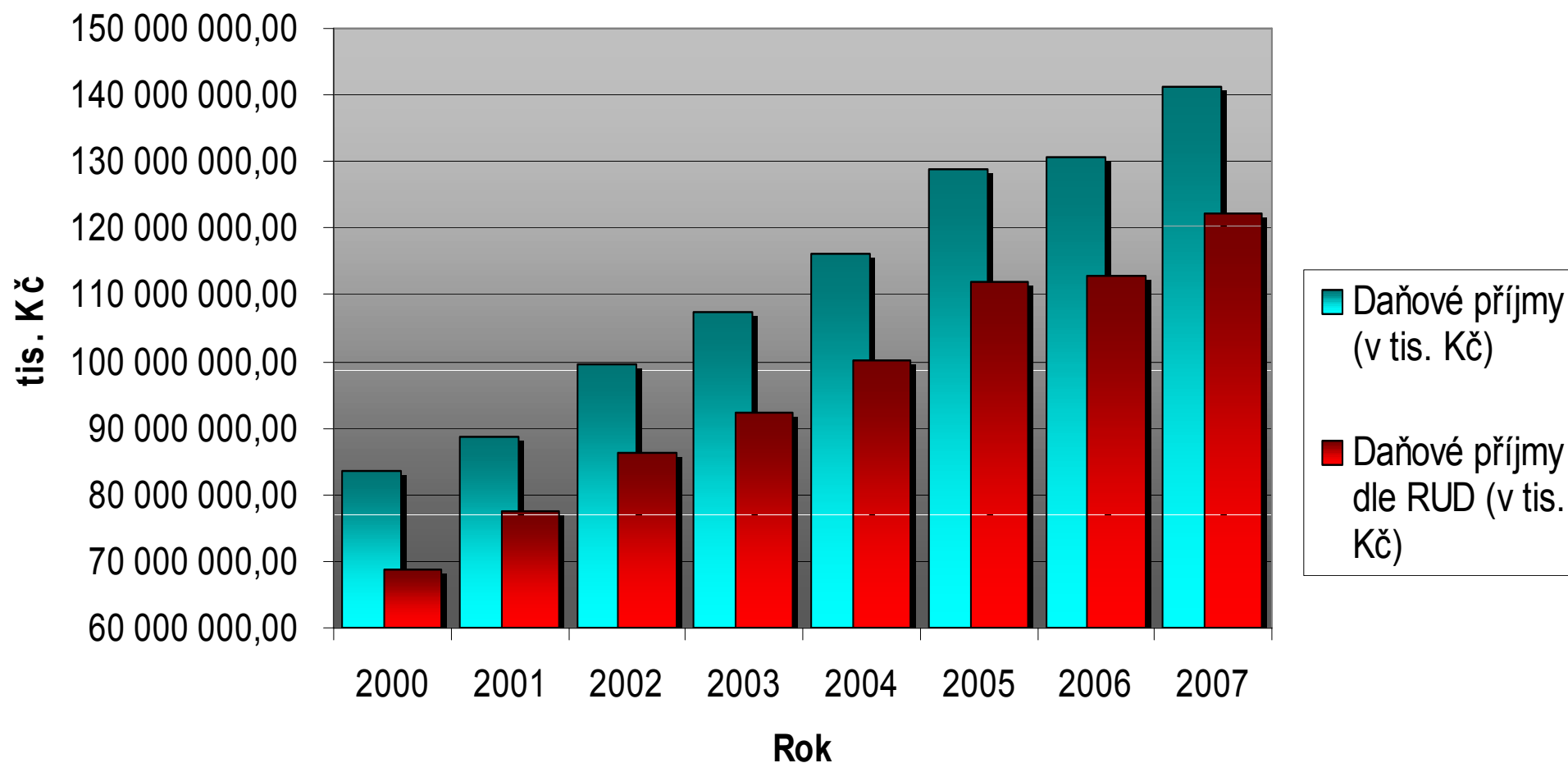
Koeficient velikostních kategorií obcí

Do 100 obyvatel	0,4213
101 – 200 obyvatel	0,5370
201 – 300 obyvatel	0,5630
301 – 1 500 obyvatel	0,5881
1501 – 5 000 obyvatel	0,5977
5001 – 10 000 obyvatel	0,6150
10 001 – 20 000 obyvatel	0,7016
20 001 – 30 000 obyvatel	0,7102
30 001 – 40 000 obyvatel	0,7449
40 001 – 50 000 obyvatel	0,8142
50 001 – 100 000 obyvatel	0,8487
100 001 – 150 000 obyvatel	1,0393
150 001 a více obyvatel	1,6715
Hlavní město Praha	Zvl. případ financování hl. města

Příklad

	Počet obyvatel k 1.1.2007	Daňové příjmy dle RUD 2000	Daňové příjmy dle RUD 2001	Daňové příjmy dle RUD 2007
Přerov	46.912	207.675.620 Kč	300.310.680 Kč	456.457.000 Kč
Prostějov	45.858	220.217.210 Kč	294.768.680 Kč	445.700.000 Kč
Jablonec nad N.	44.822	247.414.080 Kč	290.107.170 Kč	430.946.000 Kč
Mladá Boleslav	43.923	534.702.990 Kč	317.812.640 Kč	443.542.000 Kč

Vývoj daňových příjmů obcí 2000 - 2007

	2000	2004	2005	2006	2007
Daňové příjmy (v tis. Kč)	83 583 959,31	116 113 008,09	128 899 848,75	130 669 538,51	141 348 536,45
Daňové příjmy dle RUD (v tis. Kč)	68 714 542,50	100 149 589,22	112 044 651,28	112 892 860,55	122 140 109,36

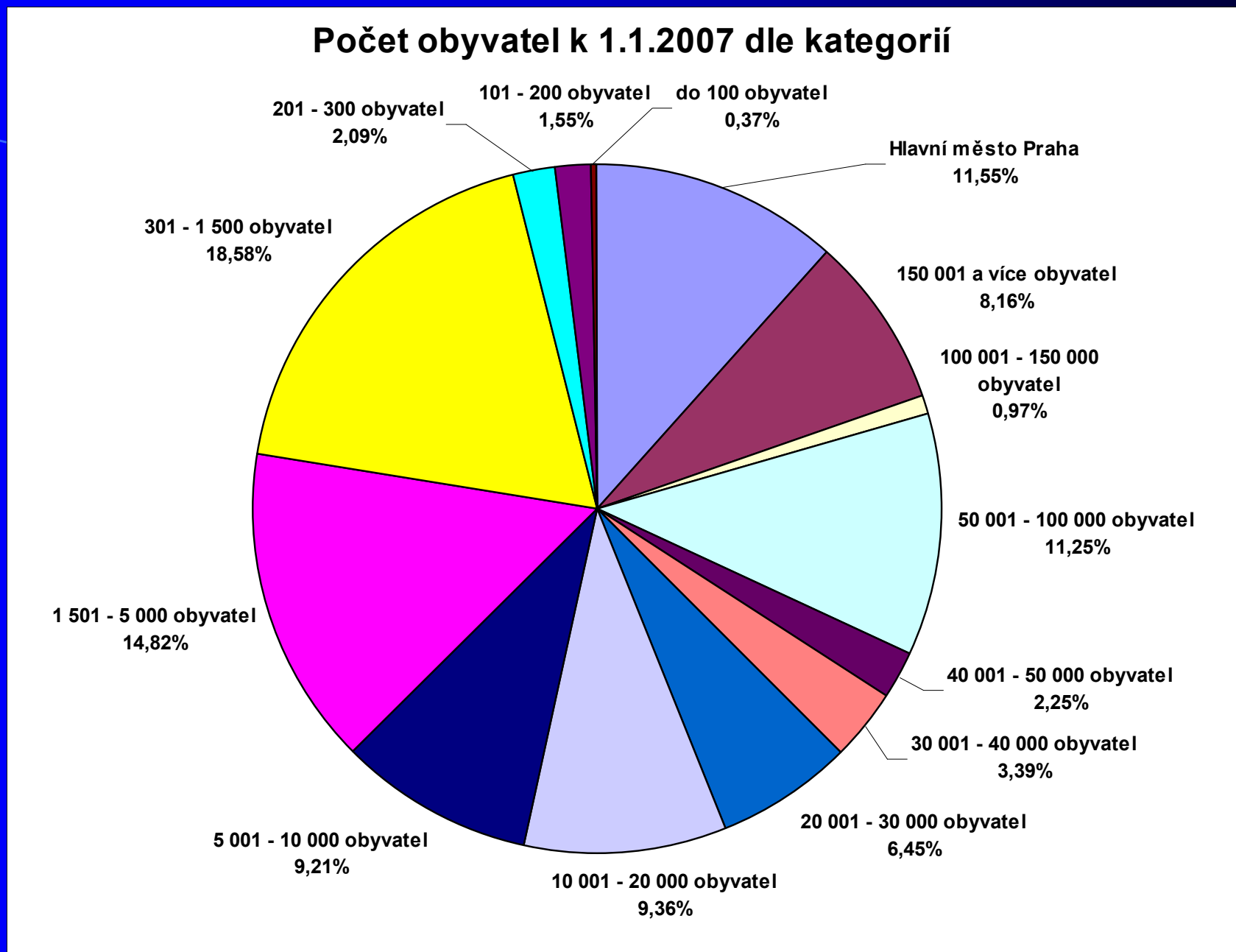
Vývoj RUD 2000 – 2007 dle velikostních kategorií

Velikostní kategorie	Počet obyv. k 1.1.2007	DP RUD 2000	DP RUD 2004	DP RUD 2005	DP RUD 2006	DP RUD 2007	Průměr na jednotlivce
Hlavní město Praha	1 188 126	23 133 249,10	30 491 542,47	34 836 360,20	35 545 574,56	38 744 632,78	32,61
150 001 a více obyvatel	839 170	8 988 494,81	13 100 731,76	14 557 265,00	14 736 150,60	15 966 618,90	19,03
100 001 - 150 000 obyvatel	100 168	560 803,04	1 043 935,74	1 157 280,32	1 156 401,46	1 253 703,78	12,52
50 001 - 100 000 obyvatel	1 156 650	6 101 174,03	9 801 603,56	10 790 877,65	10 832 195,43	11 664 438,26	10,08
40 001 - 50 000 obyvatel	231 332	1 411 666,83	1 934 222,20	2 122 853,22	2 132 703,33	2 262 410,95	9,78
30 001 - 40 000 obyvatel	348 408	1 522 939,63	2 591 889,81	2 859 197,27	2 864 363,18	3 077 143,18	8,83
20 001 - 30 000 obyvatel	663 049	2 958 675,41	4 816 548,43	5 313 616,90	5 288 904,51	5 673 086,75	8,56
10 001 - 20 000 obyvatel	962 930	4 517 459,83	7 004 858,58	7 738 260,14	7 684 864,41	8 272 461,54	8,59
5 001 - 10 000 obyvatel	947 225	4 304 508,17	5 955 112,33	6 609 652,39	6 590 206,55	7 089 260,45	7,48
1 501 - 5 000 obyvatel	1 524 149	6 137 741,16	9 275 601,39	10 323 558,13	10 316 824,72	11 149 693,77	7,32
301 - 1 500 obyvatel	1 910 686	7 290 087,38	11 641 115,20	12 976 066,22	12 997 276,52	14 026 229,03	7,34
201 - 300 obyvatel	215 321	931 324,76	1 312 302,32	1 458 479,39	1 459 036,70	1 572 786,95	7,30
101 - 200 obyvatel	159 533	642 350,97	961 313,69	1 063 549,80	1 061 405,45	1 138 550,37	7,14
do 100 obyvatel	38 388	214 067,38	218 811,74	237 634,65	226 953,13	249 092,65	6,49
Celkový součet	10 285 135	68 714 542,50	100 149 589,22	112 044 651,28	112 892 860,55	122 140 109,36	11,88

Počet obcí, počet obyvatel, daňové příjmy obcí v roce 2007 dle kategorií

Velikostní kategorie	Počet obcí v kategorii (2007)	%	Počet obyv. k 1.1.2007	%	DP RUD 2007	%	Průměr na jednotlivce
Hlavní město Praha	1	0,02%	1 188 126	11,55%	38 744 632,78	31,72%	32,61
150 001 a více obyvatel	3	0,05%	839 170	8,16%	15 966 618,90	13,07%	19,03
100 001 - 150 000 obyvatel	1	0,02%	100 168	0,97%	1 253 703,78	1,03%	12,52
50 001 - 100 000 obyvatel	16	0,26%	1 156 650	11,25%	11 664 438,26	9,55%	10,08
40 001 - 50 000 obyvatel	5	0,08%	231 332	2,25%	2 262 410,95	1,85%	9,78
30 001 - 40 000 obyvatel	10	0,16%	348 408	3,39%	3 077 143,18	2,52%	8,83
20 001 - 30 000 obyvatel	27	0,43%	663 049	6,45%	5 673 086,75	4,64%	8,56
10 001 - 20 000 obyvatel	69	1,11%	962 930	9,36%	8 272 461,54	6,77%	8,59
5 001 - 10 000 obyvatel	140	2,24%	947 225	9,21%	7 089 260,45	5,80%	7,48
1 501 - 5 000 obyvatel	600	9,61%	1 524 149	14,82%	11 149 693,77	9,13%	7,32
301 - 1 500 obyvatel	2888	46,25%	1 910 686	18,58%	14 026 229,03	11,48%	7,34
201 - 300 obyvatel	878	14,06%	215 321	2,09%	1 572 786,95	1,29%	7,30
101 - 200 obyvatel	1067	17,09%	159 533	1,55%	1 138 550,37	0,93%	7,14
do 100 obyvatel	539	8,63%	38 388	0,37%	249 092,65	0,20%	6,49
Celkový součet	6244	100,00%	10 285 135	100,00%	122 140 109,36	100,00%	11,88

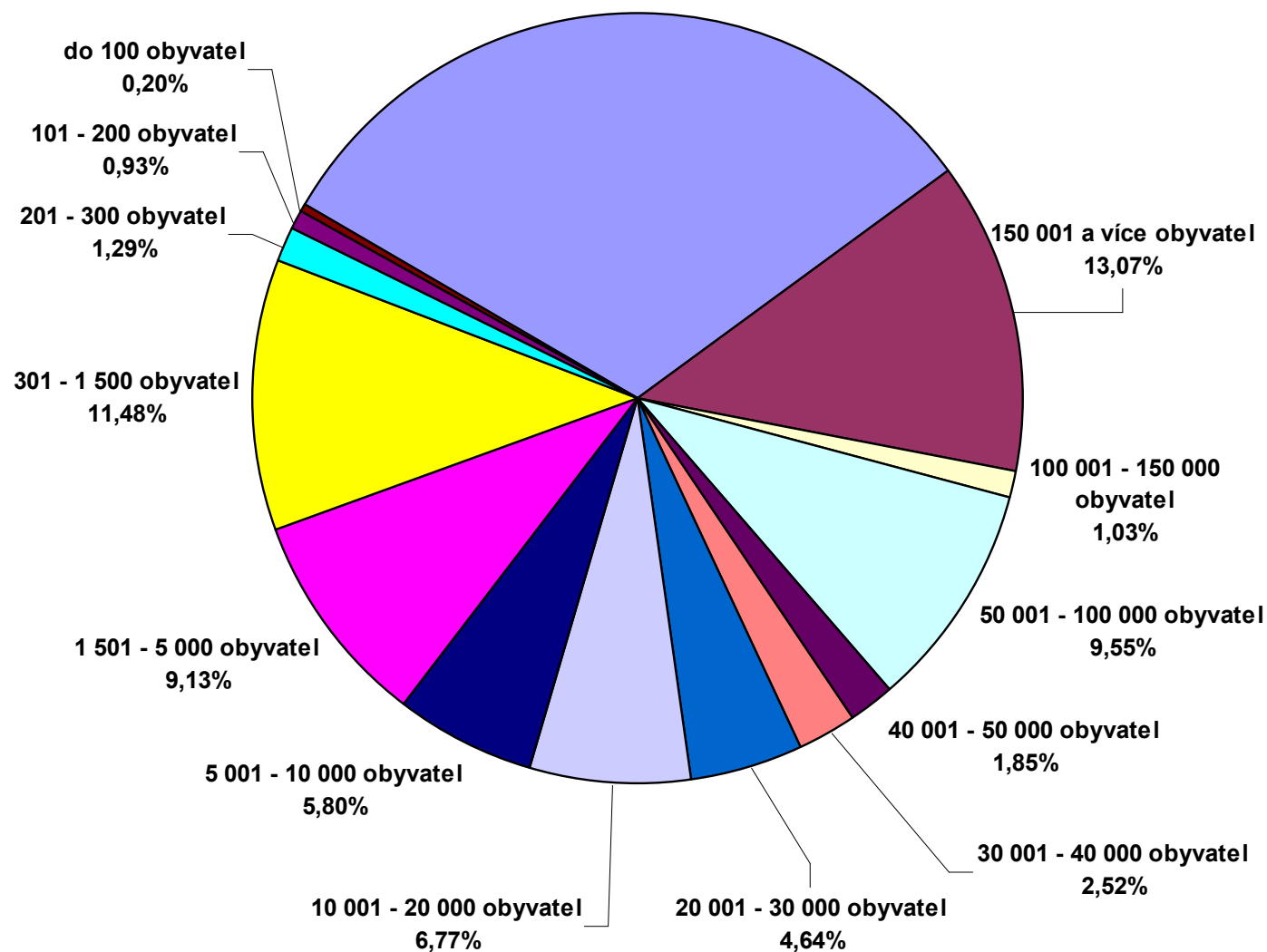
Počet obyvatel dle velikostních kategorií 2007- graf

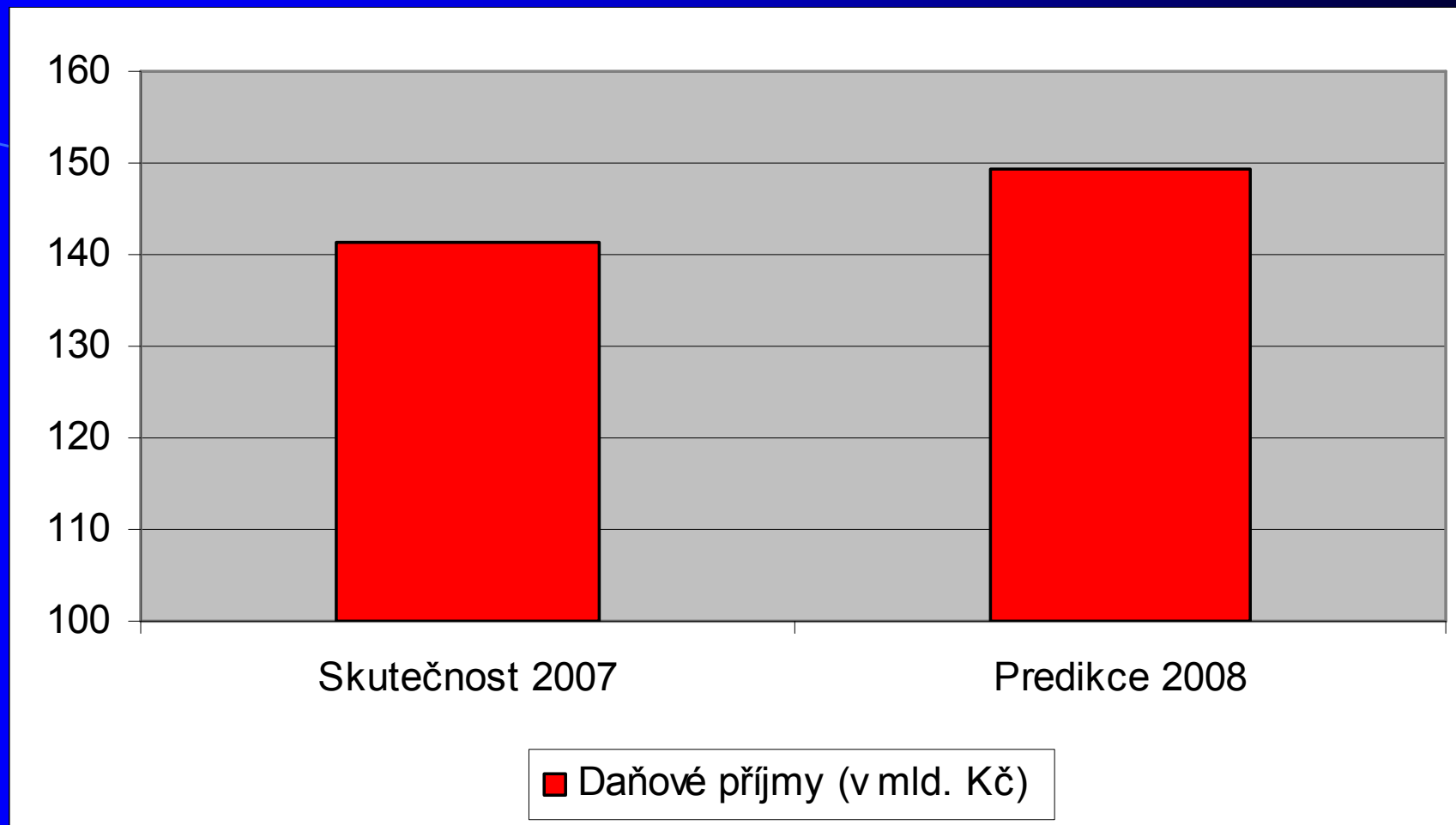
Daňové příjmy dle velikostních kategorií v roce 2007

Daňové příjmy dle RUD v roce 2007

Hlavní město Praha
31,72%

Daňové příjmy 2007 - 2008

	Skutečnost 2007	Predikce 2008
Daňové příjmy (v mld. Kč)	141,35	149,5
Podíl z celkových příjmů obcí	57,50%	59,80%

Vládní návrh zákona

- Navrhované změny – výsledek společné pracovní skupiny SMO ČR a MF ČR
- Zásadní úpravy současného výpočtu konkrétního podílu každé obce na sdílených daních

Kritika současného RUD :

- Vysoká váha koeficientů velikostních kategorií při přerozdělování celkových daňových příjmů obcí (jediné kritérium)
- Velký rozdíl v koeficientech velikostních kategorií mezi největšími a nejmenšími obcemi
- Skokové přechody mezi velikostními kategoriemi

Skokové přechody mezi kategoriemi

- Kritizovaná rozhraní – 100, 10.000, 100.000 obyvatel
- „nakupování občanů“ některých měst při snaze překročit velikostní kategorii

Cíle novely RUD

- Odstranění problematických oblastí
- Snaha zvýšit výdajové možnosti malých obcí

Nové rozpočtové určení daní pro obce - 2008

1. Doplnění nových kritérií pro přerozdělení podílu obcí na sdílených daních
 - Celková výměra obce – váha 3 %
 - Prostý počet obyvatel – váha 3 %
 - Úprava stávajícího kritéria – počet obyvatel obce upravený koeficientem velikostní kategorie obcí – váha 94 %
2. Změna systému přerozdělení sdílených daňových příjmů dle počtu obyvatel upraveného koeficientem velikostní kategorie (váha 94 %)
 - Zrušení skokových přechodů
 - Zavedení postupných přechodů mezi velikostními kategoriemi
 - Snížení počtu velikostních kategorií obcí (ze 14 na 4)
 - Vynětí 4 největších měst ze systému – Praha, Brno, Ostrava, Plzeň
3. Zvýšení podílu obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,4 % od roku 2008 (+ 4,6 mld. Kč)

Výpočet podílu každé obce na sdílených daních

- Podíl bude nadále zveřejňován ve vyhlášce MF ČR na základě výpočtu

A) 3 % dle prostého počtu obyvatel

- Podíl prostého počtu obyvatel obce na celkovém počtu obyvatel ČR

B) 3 % dle výměry obce

- Podíl výměry katastrálního území obce na celkové výměře ČR

C) 94 % dle počtu obyvatel upraveného koeficientem

1.krok :

- Nejprve podíl hl. m. Prahy, Brna, Ostravy, Plzně a ostatních obcí ČR

Hl. město Praha	4,2098 (4,3514)
Brno, Ostrava, Plzeň	2,5273 (2,6127)
Ostatní obce ČR	1,0000

Progresivně klouzavý systém – příklad :

Město Česká Třebová – 16.533 obyvatel

Násobek města – verze schválená vládou :

$$300 * 1,000 = 300,00$$

$$(5\ 000 - 300) * 1,0640 = 5\ 000,80$$

$$(16\ 533 - 5\ 000) * 1,3872 = 15\ 998,58$$

$$\text{Celkem} = \underline{\underline{21\ 299,38}}$$

1. verze návrhu - 20 112,16
2. verze návrhu - 20 005,57

Dopady nového RUD

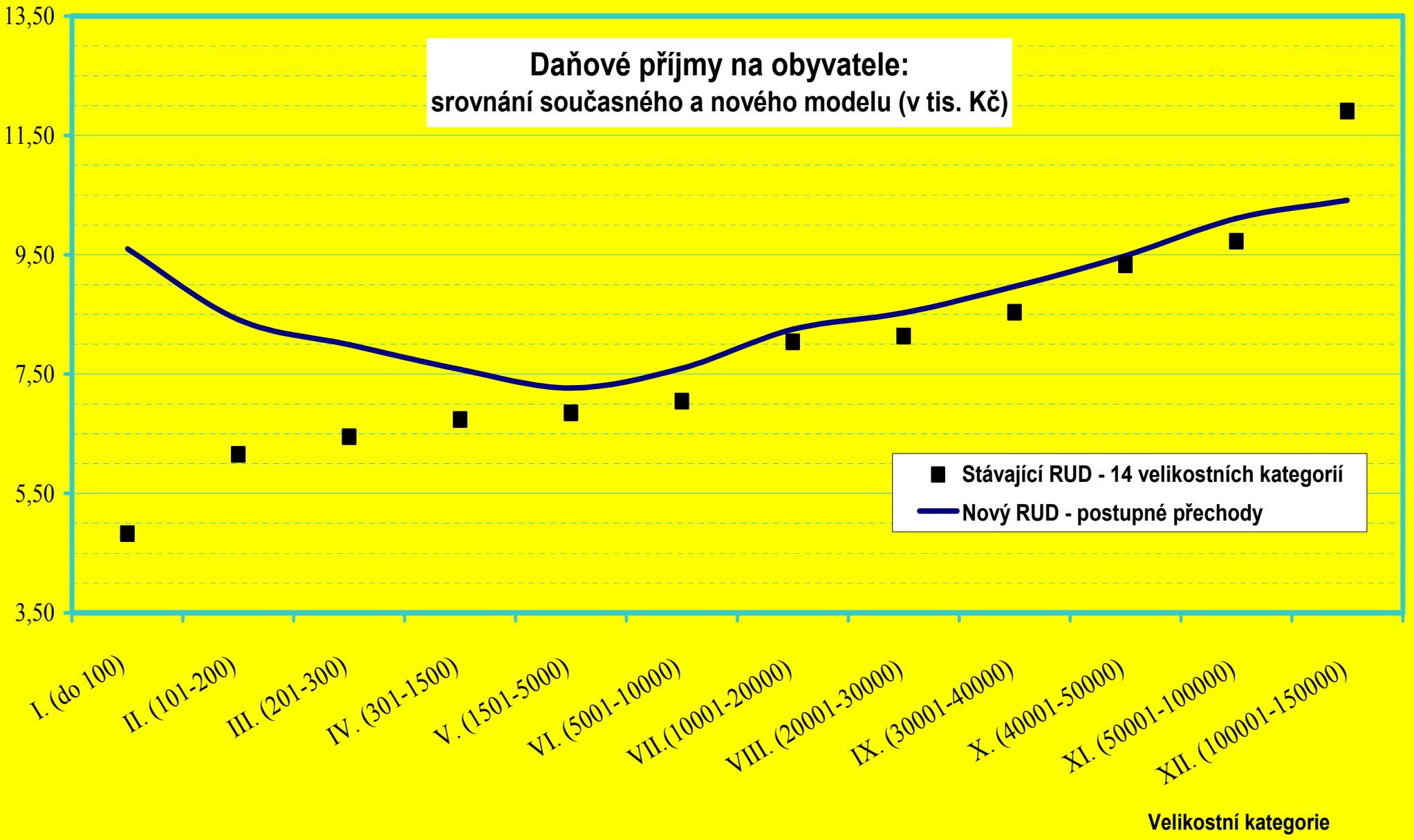
- Pro zmírnění dopadů nového RUD – navýšení podílu na sdílených daních o 4,6 mld. Kč na vrub SR 2008
- Dle výpočtů má prodělat cca 21 obcí z celkem 6 244 obcí ČR
 - Kategorie 301 až 1 500 obyvatel – 5 obcí
 - Kategorie 5 001 až 10 000 obyvatel – 4 obce
 - Kategorie 10 001 až 20 000 obyvatel – 8 obcí
 - Kategorie 50 001 až 100 000 obyvatel – 3 obce
 - Kategorie 100 001 až 150 000 obyvatel – 1 obec
- Největší dopad – Město Olomouc (jediné město v kategorii nad 100.001 a více obyvatel) – 149,6 mil. Kč tj. 12,5 % (původně –193,2 mil. Kč)
- Velké dopady na obce a města těsně nad nynější spodní hranicí velikostní kategorie
- Zisky pro obce a města těsně pod nynější spodní hranicí velikostní kategorie
- Velké přínosy pro malé obce – zvýhodnění oproti současnému systému RUD

Dopady novely RUD dle velikostních kategorií

Velikostní kategorie		NOVÉ Průměrné výnosy v tis. Kč na obyvatele	PLATNÉ Průměrné výnosy na obyvatele	Nový model / Současný model		
				Průměr v %	Minimum v %	Maximum v %
0	100	9,6	4,8	202,60%	134,30%	1579,20%
101	200	8,4	6,2	137,30%	107,80%	658,60%
201	300	8	6,5	124,00%	102,00%	457,20%
301	1 500	7,6	6,7	113,30%	99,30%	274,20%
1 501	5 000	7,3	6,8	106,50%	100,00%	160,30%
5 001	10 000	7,6	7	107,10%	99,10%	117,00%
10 001	20 000	8,3	8	102,40%	99,10%	106,00%
20 001	30 000	8,5	8,1	104,80%	103,40%	105,90%
30 001	40 000	9	8,5	104,90%	100,60%	107,50%
40 001	50 000	9,5	9,3	101,60%	100,60%	102,90%
50 001	100 000	10,1	9,7	103,30%	99,00%	107,00%
100 001	150 000*	10,4	11,9	87,50%	87,50%	87,50%

Pozn.: Průměrné výnosy vypočteny pouze ze sdílených daní tj. bez započtení daní výlučných

**Daňové příjmy na obyvatele:
srovnání současného a nového modelu (v tis. Kč)**

NEJVĚTŠÍ DOPADY NA OBCE A MĚSTA

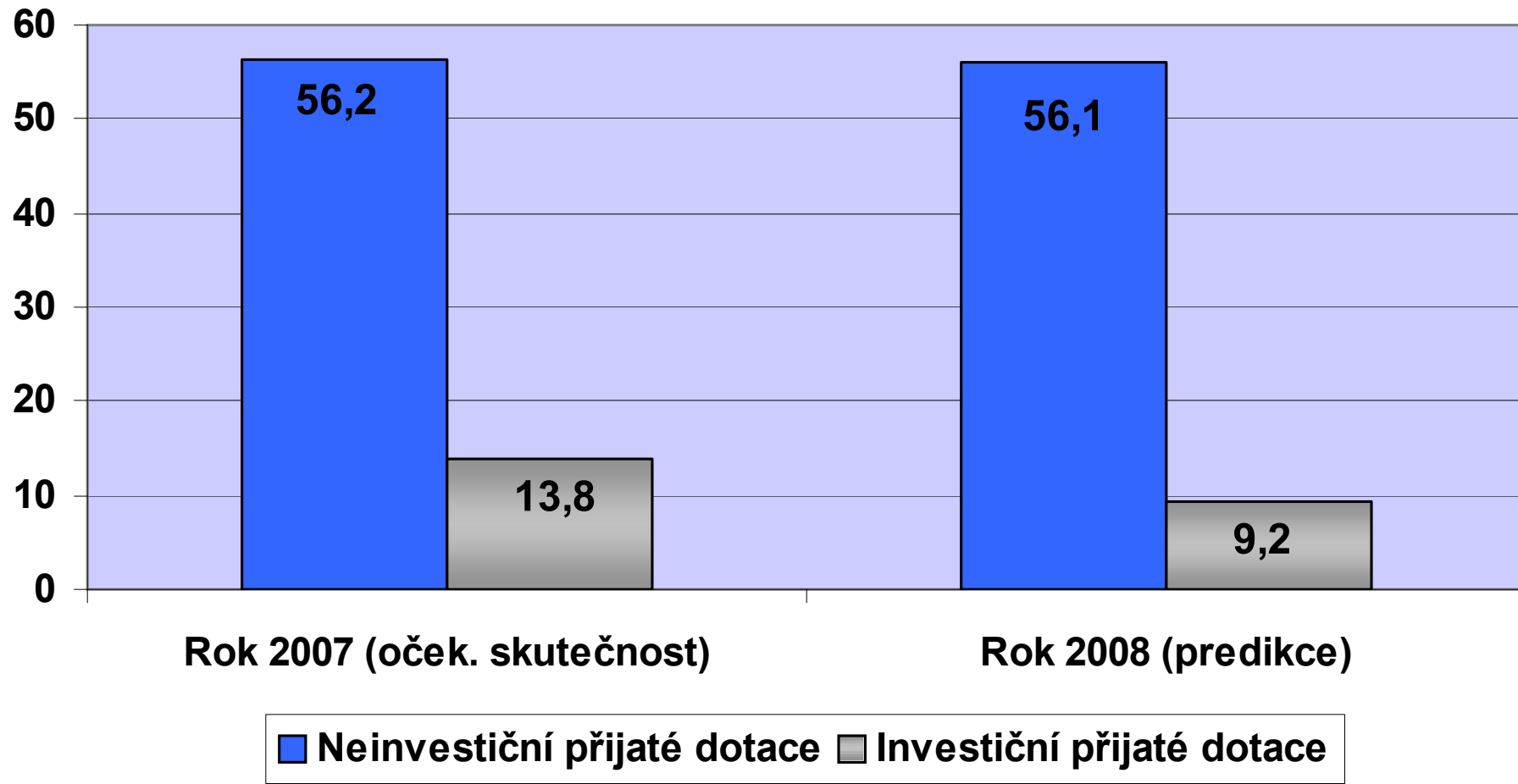
Hroubovice	338
Domažlice	10 840
Zruč nad Sázavou	5 092
Díly	369
Studénka	10 233
Litomyšl	10 052
Odolena Voda	5 176
Jihlava	50 916
Frenštát pod Radhoštěm	11 173
Hvězdonice	312
Nové Strašecí	5 100
Čelákovice	10 715
Vidov	337
Hlinsko	10 253
Čáslav	10 074
Karlovy Vary	50 691
Josefův Důl	469
Úvaly	5 090
Nové Město nad Metují	10 049
Teplice	51 046
Olomouc	100 168

NEJVĚTŠÍ NÁRŮSTY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ

KRAJ	OKRES	OBEC	Počet obyvatel	Výměra katastrálního území (ha)	Predikce 2008 bez změny RUD	Predikce 2008 po změně RUD	Nárůst %
					(v tis.Kč)	(v tis.Kč)	
Plzeňský	Klatovy	Modrava	55	8 163,47	265	4 193	1579,45%
Ústecký	Chomutov	Kryštofovy Hamry	56	6 842,20	270	3 578	1323,80%
Plzeňský	Klatovy	Prášily	155	11 227,85	954	6 280	658,59%
Ústecký	Most	Český Jiřetín	74	3 360,30	357	2 058	576,24%
Plzeňský	Klatovy	Horská Kvilda	70	2 991,41	338	1 859	550,20%
Jihočeský	České Budějovice	Vlkov	16	576,2381	77	374	484,57%
Karlovarský	Sokolov	Přebuz	87	2 978,89	420	1 963	467,57%
Jihočeský	Prachatice	Stožec	214	10 477,96	1 380	6 311	457,19%
Jihočeský	Prachatice	Nové Hutě	90	2 324,44	434	1 675	385,70%
Jihočeský	Český Krumlov	Přední Výtoň	214	7 783,03	1 380	5 045	365,47%

DOTACE V ROCE 2008

Přijaté dotace (v mld. Kč)

Pozměňovací návrhy k zákonu o RUD

- Rozpočtový výbor PSP
 - snížit váhu kritéria výměry obce ze 3 % na 2 %
- Poslanci – B. Sobotka, R. Martínek (ČSSD)
 - zahrnutí spotřebních daní mezi sdílené daně
 - Jednotné procento pro všechny sdílené daně (2008 – 17,85 %, 2009 – 18,5 %, 2010 – 19,2 %)
 - případně varianta B – zachování současné struktury sdílených daní, navyšování podílu na sdílených daních (2008 – 21,4 %, 2009 – 21,45 %, 2010 – 22,36 %)
- Poslanec – Petr Braný (KSČM)
 - Navýšení podílu na sdílených daních z 20,59 % na 25 %
- Poslanec – Jan Swippel (ODS)
 - Úprava koeficientů postupných přechodů
 - Zrušení kritéria výměry katastrálního území, prostého počtu obyvatel

PŘÍNOSY NOVÉHO RUD 2008

- Reforma veřejných financí by znamenala bez přijetí zákona mnohem větší dopad na obce ---
--- nové RUD zmírňuje dopad reformy
- Konečná verze nového RUD je přijatelným kompromisem, na kterém se shodli všechny politické síly v PS, Senátu + zástupci samospráv
- nové RUD odstraňuje největší problémy dosavadního systému

CO BUDE DÁL ?

- 1. Na MF ČR se schází PRACOVNÍ SKUPINA K PŘÍPRAVĚ NOVÉHO ZÁKONA O RUD – zástupci MF ČR, MV ČR, PSP ČR, samospráv, akademické obce**
- 2. MF zadalo zpracování analýzy, která má být základem dalšího nastavení RUD (zhodnocení současného financování obcí a RUD)**
- 3. Největší diskusi lze očekávat :**
 - Portfolio sdílených daní pro obce (zahrnutí spotřebních a ekologických daní ???)**
 - Výpočet konkrétního podílu obce**
 - Kritéria pro přerozdělení daní**

Daňové příjmy krajů dle zákona o RUD

- 1. daní z příjmů právnických osob v případech, kdy je poplatníkem příslušný kraj, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
 - 2. podílem na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
 - 3. podílem na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
 - 4. podílem na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
 - 5. podílem na 8,92 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené výše,
 - 6. podílem na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob se stanovenými výjimkami.
-
- - každý kraj se podílí na výnosu stanoveným procentem
 - - zbylé části sdílených daní, které nejsou určeny ani obcím, ani krajům jsou příjmem státního rozpočtu

Pozitiva současného RUD

1. zajištění rozpočtových příjmů územních samosprávných celků po uskutečnění reformy veřejné správy,
2. stabilizace daňových příjmů obcí,
3. možnost dlouhodobého plánování záměrů a investic v rámci autonomního rozhodování územních samosprávných celků s ohledem na stabilní vývoj územních rozpočtů,
4. větší podíl sdílených daní, jejichž existence zvýrazňuje solidární prvky systému rozpočtového určení daní, tudíž smazání výrazných rozdílů mezi srovnatelnými regiony

Diskutované náměty na změny RUD

- Posílení tzv. motivačního prvku
- Zahrnutí dalších kritérií pro přerozdělení daní mezi obce
- Otázka zahrnutí spotřebních daní do systému sdílených daní